

Referat fra årsmøde 15.juni 2014 afholdt på Højskolen Marielyst.

Hele bestyrelsen deltog, dog ikke Flemming Janzen. Der deltog i alt 48 stemmeberettigede.

Pkt. 1 Valg af dirigent

Ellen Bredal Nielsen blev valgt. Dirigenten konstaterede at annonceringen vedr. årsmøde var varslet rettidigt og derfor lovligt.

Pkt. 2 Valg af 2 stemmetællere

Preben Thousig Møller og Ebbe Edvardsen blev valgt.

Pkt. 3 Redegørelse fra bestyrelsen

Søren Bjerregaard aflagde redegørelsen:

Bestyrelsens redegørelse for regnskabsåret 2013

Bestyrelsen har i lighed med sidste år valgt at skrive en ledelsesberetning på side 7 i årsrapporten. Ledelsesberetningen beskriver de økonomiske forhold, som har gjort sig gældende i året 2013. På digelagets hjemmeside www.detfalsterskedigelag.dk oplyses der om de aktiviteter som vil foregå på digelagets område. Derudover lægger bestyrelsen med jævne mellemrum referater fra bestyrelsesmøderne på hjemmesiden.

Digets tilstand og styrke

Tirsdag den 30. april 2013 afholdtes digesyn med deltagelse af bestyrelsen, opsynsmændene og Holger Toxvig, Kystdirektoratet. Diget blev besigtiget i sin helhed fra syd mod nord.

Ved sydenden af diget er der udført forskellige forsøg på bekæmpelse af hybenroser. I efteråret blev der udlagt fedtemøg i et lille område. Hvor lagtykkelsen er stor, er der ikke kommet roser igennem. Virkningen vurderes igen til efteråret.

Et andet område blev fræset i efteråret. Her er små rosenskud på vej. Dillet-nedgangen skærer sig ned gennem klitten. Klitstyrken forringes, og derfor ændres nedgangen til en asfalthøjsning som ved Marielyst.

I et område er der meget mos på digeforskråningen og foran diget. Som et forsøg er der udlagt fire læs jord, der så er tilsået med græs.

I nærheden er jorden i et område blot behandlet med en rotorharve, hvorefter der er sået græs.

Ud for Fårevasken er et af de steder, hvor digekronekoten er for lav.

Et sted er der udlagt materiale på kronen til opretning af sporkøringen. Der var tale om en rest, der tydeligvis har indeholdt for mange sten. Stenene samles sammen, og fremover anvendes kun materiale af den normale kvalitet.

Ud for Dansk Folkeferies huse er der udlagt ler for at stabilisere fire overgange til stranden. Der er sået græs i det udlagte ler.

En trappe er blevet udført med træpæle og brædder samt plastkassetter på trinene. Langs trappen anbefales græsarmeringsnet, der er fleksibelt og velegnet til at reducere sliddet på græsset.

Ved Marielyst-overgangen er det tydeligt, at den megen østenvind har blæst sand op på østsiden af klitten.

Lidt nordfor er der en betontrappe, hvor der er udlagt græsarmeringskassetter langs trappen til barnevogne m.v. Der holdes øje med, om kassetterne bliver glatte med tiden.

Ud for Ternevejen er digekronekoten også for lav. Kystdirektoratet har anbefalet, at kronen hæves, når der opstår en mulighed for at få billige materialer til formålet.

Da afvandingskanalen i området skal uddybes efter sommerferien, er der en god mulighed for materialer, som digelaget overvejer at udnytte.

Ud for Elkenøre Øvej har der været lidt erosion i klitkanten i løbet af vinteren.

På skiltene med vejnummer og redningskrans har kommunen også opsat informationsskilte med tekst, der kun kan læses, hvis man er helt tæt på. Som anført i sidste referat er det uheldigt, da det giver unødigt slid omkring skiltene i klitterne. Kommunen har anbefalet at se tiden an, men der er enighed om at fastholde, at disse informationsskilte skal flyttes.

Det kunne ved besigtigelsen konstateres, at såvel digeskråninger som klitter generelt var intakte og i god vedligeholdelsesstand. Digesyntet gav ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Mandag den 30. september 2013 afholdtes digesyn med deltagelse af bestyrelsen, opsynsmændene og Holger Toxvig, Kystdirektoratet. Diget blev besigtiget i sin helhed fra syd mod nord.

Digelaget har anskaffet en ny slagleklipper, der er bredere end den tidligere.

Ved sydenden af diget er der udført forskellige forsøg på bekæmpelse af hybenroser. Området er slået tre gange. Sidste efterår blev der udlagt fedtemøg i et lille område på 5 m gange 5 m. Hybenroser og strandmelde er groet igennem. Til gengæld er der intet græs.

Ud for Dillet er der tilkørt nogle store sten, som stammer fra omfartsvejen. Handicaprampen i træ vil blive erstattet med en asfalteret rampe. Det er kommunen, der står for asfalten.

Mellem station 10 og 12 km er der tre steder, hvor diget vil blive bragt op i korrekt højde.

Ved station 7 km ud for Dansk Folkeferie er der som et forsøg etableret et såkaldt sundhedsspor. I nedgangssporet er der lagt ler, som har holdt godt.

Lidt syd for overgangen ved Marielyst har et lille tog kørt på diget med turister.

Ved Marielyst-overgangen er klitten meget slidt ved siden af selve overgangen. Det betyder en lokal nedsættelse af højvandssikkerheden, da klitten også bidrager til sikkerheden. Digelaget har overvejelser om at hæve diget over en strækning på ca. 100 m ved overgangen. Det har også været overvejet at sætte hegn langs asfalten, så turisterne er nødt til at blive på asfalten. Endelig har afdækning af klitten med ler været i spil. Kystdirektoratet kan anbefale, at der findes en løsning, så man undgår nedslidning af klitten langs asfaltovergangen.

Mellem station 2 og 3 km ud for Sildestrup Øvej skal diget også forhøjes på en 600 m lang strækning. Der skal bruges 1700 m³ hertil. En lignende mængde anvendes til forhøjelse på den nordligste kilometer af diget. Hvis der er ekstra jord til rådighed kunne nogle af de dybeste steder på vedligeholdelsesvejen fyldes op. Det vil forbedre stabiliteten af bagskråningen.

Det kunne ved besigtigelsen konstateres, at såvel digeskråninger som klitter generelt var intakte og i god vedligeholdelsesstand. Digesynet gav ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Jord på diget

I forbindelse med digestyrkevurderingen som blev offentliggjort den 13. oktober 2012, kunne bestyrelsen på de indkøbte højdedata konstatere, at digets faktiske kronekote, i 5 områder, ikke opnåede den vedtægtsbestemte kronekote på 3,77 meter. Selvom digets styrke i de 5 områder ikke udgjorde en akut sikkerhedsrisiko pga. klitten foran diget, så er der ingen garanti for at klitten ikke flytter sig ved belastninger fra enten publikum eller Østersøen. Kystdirektoratet havde på baggrund af digestyrkevurderingsrapporten ikke krævet handling her og nu, men accepterede en afventende position, indtil den rette situation indfandt sig. Tilfældet var, at Afvandingslaget Bøtø Nor i sommeren 2013 fik tilladelse til at udvide Nordkanalen i netop de områder, hvor digets kronekote ikke overholdt den vedtægtsbestemte kronekote. Digelaget var opmærksomt på Bøtø Nors ansøgning om en udvidelse af Nordkanalen og havde derfor også forespurgt om muligheden for at få jord fra opgravningen, men udvidelsen af kanalen var usikker med en lang sagsbehandlingstid og vi forventede faktisk ikke, at Bøtø Nor kom i gang før i 2014. Digelaget havde dog forberedt sig ved at få tilladelse til at foretage prøveboringer langs afvandingskanalen af lodsejerne og havde også fået tilladelse til at bortkøre jorden fra afvandingskanalen og ikke mindst til at køre på landmændenes jord, da der ikke er en offentlig vej langs afvandingskanalen. Bestyrelsen havde også indledt et samarbejde med digeingeniør

Sv. Aage Sørensen fra Maribo. Da digelaget modtog meddelelsen om, at Bøtø Nor måtte igangsætte udvidelsesprojektet, fik vi travlt. MOE rådgivende ingeniører blev kontaktet og der blev foretaget 6 prøveboringer i de områder, som vi havde mulighed for at få jord fra. Nogle områder havde Bøtø Nor sat sig forlods på. Vi foretog også en enkelt tekstur-boring på diget ud for Ternevejen i nord, hvor sætningen i diget havde været størst, for at se, om der var meget organisk materiale i diget eller under diget. Hvis der var meget organisk materiale under diget, ville diget vedblive med at synke. Det viste sig heldigvis ikke at være tilfældet. Jorden fra Fugletungerne viste sig at være en god moræneler og det var netop den type jord som vi ønskede at bruge på diget. Ved Elkenøre var der også brugbart moræneler, men kanalen skulle ikke udvides så meget i den nordlige ende, så derfor var der ikke de store mængder til rådighed.

Digelaget fik indarbejdet en option på flytning af jord fra afvandingskanalen til de 5 områder på diget i Bøtø Nors udbudsmateriale. Årsagen til at vi kun ønskede en option var, at det var den samlede pris på opgaverne som kom i betragtning og i den forbindelse kunne prisen på jordflytningen være relativ høj. Den 15. august 2013 blev konvolutterne åbnet hos landinspektør- og ingeniørfirmaet Bo Rasmussen og Carsten Kragh. Der var en stor spredning i priserne på jordflytningen. Priserne varierede fra 163.200 kr. til 433.000 kr. Den pris som digelaget skulle betale for jordflytningen var 204.500 kr. og det var Troels Jørgensen som vandt licitationen. Bestyrelsen accepterede optionsprisen og dermed var jordarbejdet på diget en realitet.

Der var en del forberedelser som skulle foretages på diget. Græsset skulle slås, bænke, hegn og bomme skulle fjernes. Dernæst skulle de 5 områder på diget markeres. Landinspektøren og opsynsmanden blev sat til at markere og afgrænse de laveste områder på diget, hvor jorden skulle læsses af. Det viste sig senere at være problematisk, når en rådgiver laver volumeberegningen og en anden rådgiver markerer de laveste områder på diget. Jordkørslen kom, efter en lidt træg start, i gang. Da en stor del af kørslen skulle foregå på blødt underlag, blev der indsat 5 traktorer og landbrugsvogne med bløde dæk til at foretage transporten af jorden fra afvandingskanalen til diget. Vejret var med os og jordkvaliteten ved Fugletungerne var god. Arbejdet skred hurtigt frem og vi besluttede at benytte det gode vejr til også at køre jord fra Fugletungerne til den nordlige ende af diget, da vi frygtede dårligere vejr senere på efteråret, når gravemaskinerne nåede ud til den nordligste ende af afvandingskanalen. Der skulle fragtes ca. 800 m³ jord til de 3 områder ud for Fårevasken ved Bøtø Skoven. Fra området Sildestrup Øvej til Ternevejen skulle der fragtes 1700 m³ jord og endelig fra den nordlige ende af sommerhusområdet ved Elkenøre og til Havlykke skulle der fragtes 1700 m³ jord. I alt ca. 4200 m³ jord i fast mål. Jorden skulle bestå af 25 % sand og 75 % ler. Digelaget deltog mod betaling i jordtransporten, idet vi ejer en god traktor og jordvogn med bløde dæk. Vi fik samme betaling som de øvrige transportører, som Troels Jørgensen havde lejet ind til opgaven. Øst for Sildestrup Øvej har digelaget oprettet et jorddepot hos Preben Thoussig Møller som skal bruges til reparationer forskellige steder på diget og på

Katastrofevejen. Der er 920 m³ god moræne-ler i depotet. Planeringen af jorden på diget blev ligeledes foretaget af Troels Jørgensen. Der var indgået en fastprisaftale på 15 kr. pr. m³ jord og kravet til udførelsen var, at det skulle laves med samme kvalitet som ved Marrebæk kanalen. Da jorden var blevet planeret, viste det sig, at der manglede jord både ved Havlykke og ved Bøtøskoven. Ved Havlykke måtte vi efterfølgende køre yderligere 400 m³ jord på diget og ud for Bøtøskoven måtte vi tilføje yderligere 1005 m³ jord for at færdiggøre planeringen af lavningerne i diget. Årsagen til forskellen i mængden ligger i, at mængdeberegningen i udbudsmaterialet er foretaget ud fra højdemålene i digestyrkeberegningen og afsætningen af markeringspælene, er foretaget fysisk på diget. Jorden som er kørt i depot og den ekstra mængde jord på diget er foretaget med digelagets egen traktor og vogn med hjælp fra Gravemesteren. Det var bestemt ikke ideelt og der var lang transportvej fra Elkenøre til Bøtøskoven. Til sidst var der ikke mere brugbar jord ved Elkenøre og vi fik lov af Bøtø Nor til at hente jord fra deres depot ved Marielyst. Det sparede lidt transport, men jorden skulle jo så læsses i stedet. Da jordkørslen var tilendebragt og jorden efterfølgende planeret, var det for sent at så græs. Vi besluttede derfor at vente til foråret med harvningen og såningen af digegræsblandingen. I dag er græsset sået og det er også kommet op, men lidt vand vil nok hjælpe lidt på udviklingen af græsset.

For enden af Sildestrup Øvej har vi fodret nedgangen til stranden med ler for at opnå en stærkere overgang på diget.

Katastrofevejen

Digelaget ejer et 7,5 meter bredt areal mellem digets fod og sommerhusene, i daglig tale kaldet katastrofevejen. Digelaget erhvervede området i 1943 til brug for arbejdskørsel.

Da digelaget af arbejdsmæssige årsager skal kunne køre på katastrofevejen, er det nødvendigt at beplantningen og hegnene holdes, så vejen er farbar uden at beskadige digelagets maskiner. Digelaget beskærer jævnligt bevoksningen langs katastrofevejen ind mod sommerhusene. I forbindelse med jordarbejdet på diget, har digelaget kørt ler på katastrofevejen i enkelte områder. Nord for Elkenøre Strand er katastrofevejen for år tilbage, gjort cykelegnet og digelaget indkøber løbende grus, som bliver udlagt med midler fra almenfonden for at kunne bevare muligheden for cykling langs diget. Vejen er flittigt benyttet.

Stranden

I 2013 blev stranden ved Marielyst endnu en gang kåret som den bedste strand i Danmark. Guldborgsund Kommune ansatte i 2013 Marielyst vognmandsforretning til at rense stranden med en Beach Cleaner som er ejet af Guldborgsund Kommune og stranden fremstod også ren og pæn de steder, hvor renseren kører. Digelaget er ikke helt tilfreds med bekæmpelsen af Sodaurt og Strandmelde, så derfor vil digelaget

efter behov harve stranden med en Lemkenharve, som efterlader stranden uden spor. Det vil ske med midler fra almenkontoen. Det ville dog være ønskeligt, at stranden renses langs hele sommerhusområdet. Digelaget har eksperimenteret med fedtemøg på diget for at se, hvordan det omsættes og om det måske kunne bruges i bekæmpelsen af hybenroser. Forsøget faldt uheldigt ud, idet græsset på diget gik ud, men Hybenroser og i særdeleshed ukrudtet voksede ganske glimrende i fedtemøget.

Der var igen i 2013 en del aktiviteter på stranden. Tryg er involveret i livreddertårnet for enden af Marielyst Strandvej og derudover har Tryg også bekostet redningskranse, som er opsat på stativerne til strandnummerskiltene. Der blev igen afviklet et DM-strandhåndboldstævne på stranden ud for Marielyst Strandvej uden for skolernes sommerferie. Som noget nyt, har der været afholdt Tour de Marielyst i forbindelse med afviklingen af Tour de France. Det var en stor succes for Marielyst, men bagsiden af medaljen var et stort slid på klitten ved Marielyst nedgangen, som desværre er et svagt område.

Digets inventar

Digelaget er i gang med at stormflodssikre handicapnedgangen ved Dillet. Tidligere var handicaprampen lagt gennem klitten uden nogen beskyttelse af græsbeklædningen og det var et svagt område på diget. I dag er der gravet et stort antal sten ned i klitten lige før stranden og der er lagt mange m³ lerjord på diget, bagved klitgennemskæringen. Når jorden har sat sig, er det tanken, at kommunen lægger et lag farvet asfalt oven på handicapnedgangen, så den bliver til at færdes på for handicappede og gangbesværede. Det bliver en stor forbedring af digesikkerheden og for publikum i området.

Digelaget driftsmateriel og bygninger

Der har været behov for at investere i en ny slåmaskine, da den gamle var slidt op. Den nye har en større klippebredde og en bedre konstruktion. Kontoret i maskinhuset er blevet lavet større, så nu er der mulighed for at holde møder med samarbejdspartner og forretningsforbindelser i egne omgivelser.

Digelagets administration

Bestyrelsen besluttede at nedlægge forretningsudvalget, som bestod af 5 bestyrelsesmedlemmer og der er i stedet oprettet et driftsudvalg som består af formanden, kassereren og opsynsmanden.

Søren Krighaar er kasserer i digelaget.

Sven Andersen og Søren Bjerregaard deltager i følgegruppen for Helhedsplan Marielyst.

Sven Andersen deltager i følgegruppen for Borger og Branding og som observatør til STEF-møder.

Finn Nonbo og Per Kamper Hansen er referenter til møder.

Digelagets økonomi

Digelaget kom ud med et overskud i resultatet på DKK 97.284, hvilket er lidt mindre end året før. Det skyldes jordarbejdet på diget som i regnskabsåret beløber sig til DKK 415.824, som dog delvist er dækket ind ved at tage DKK 200.000 fra Katastrofefonden. Overskuddet henlægges til udvidelse af det eksisterende maskinhus, idet opsynsmanden har brug for mere plads. Der er overført DKK 126.062 til Katastrofefonden, hvilket svarer til en pristalsregulering på 3 %. Almenkontoen har betalt DKK 26.799 til formål, som kommer almenheden til gavn bl.a. bænke og trapper. I budgettet for 2015 fastholdes et partsbeløb på 40 øre, hvilket svarer til kr. 152,- for et sommerhus, hvortil der skal lægges moms.

Bestyrelsens arbejde og fremtiden

Digelaget arbejder på at færdiggøre jordarbejdet ved de 5 områder på diget, hvor digets vedtægtsbestemte kronekote er genetableret. Græsset er sået, men det kræver lidt pleje for at blive tæt. Nord for Sortevej skal lerlaget på digekronen udskiftes på en 350 meter lang strækning. Området for enden af Marielyst Strandvej skal beskyttes, da det er det svageste område på hele digeanlægget. Følgegruppen for helhedsplan Marielyst arbejder på at færdiggøre visionsplanen for torvet og resten af Marielyst Strandvej til vandet, så området fremtræder som en helhed. I det samarbejde indgår digelaget.

Herefter fortsatte Sven Andersen som fortalte om helhedsplanen, hvor der har været afholdt mange møder bl.a. et ide møde på Rügen. Der blev nævnt at fra næste år vil der blive opkrævet betaling vedr. arrangementer på stranden, bestyrelsen vil fremkomme med retningslinier senere. Lige nu arbejder vi sammen med Guldborgsund kommune om helhedsplanen, hvor vi bruger samme arkitekt til etape 2. Vi ønsker ensartet materialer på stranden og vi skal samtidig have indbygget kystsikring i projektet. Herefter blev redegørelsen debatteret fra salen. Kirsten: spurgte til tidsfrist med forhøjelse af diget ved Ternevej. Kaj Drejer: Nævnte hvis pierne ved Marielyst strand blev en realitet, skulle man være opmærksom på om lyset ville blænde. Søren Bjerregaard svarede at højden på diget ved Ternevej overholdt kravet, samt at lysene ved pierne vil blive gennemgået ved projektets start.

Pkt. 4 Regnskab og budget

Søren Krighaar gennemgik regnskabet. Budget for 2015 blev fremlagt. Lodsejerbidrag vil være uændret. Regnskab og budget blev godkendt.

Pkt. 5 Valg af bestyrelsen

Frits Jensen var på valg og ønskede ikke genvalg. I stedet blev foreslået Jens Corneliussen og Tom Alqvist, dirigenten oplyste at Jens Corneliussen blev valgt, det blev ikke oplyst hvor mange stemmer hver især fik. Flemming Juel Mortensen var på valg, han blev genvalgt uden modkandidat.

Pkt. 6 valg af revisorer

Dette blev til genvalg af Erik Østerholm Hansen

Pkt. 7 Emner til drøftelse

Der var ikke fremkommet noget.

Pkt. 8 Evt.

Der var følgende bemærkninger: Erling Pedersen roste bestyrelsen for det store og seriøse arbejde der blev gjort for digesikkerheden, han havde ligeledes en oplysning om hvor der var en rævegrav på diget. Stig Jensen fortalte at han var ked af at hundene ikke måtte bade ved stranden. Torben Friis Hansen takkede for det gode samarbejde vi havde med Bøtø Nord pumpelag. Preben Thousig Møller kommenterede at problemet med hundelorte på stranden, at det ikke var nok det kom i pose, man skulle også tage posen med. Jens Jørgen Jensen foreslog bænke ved/på forstrands diget samt at det ikke var nødvendigt med gelænder ved trapper, da det var i vejen for slåningen. Jens Corneliussen takkede for valget. Kaj Drejer foreslog at der blev opsat ekstra bænke i stedet for evt. flytning.

Til sidst afsluttede dirigenten for et godt og sagligt årsmøde. Formanden Søren Bjerregaard takkede herefter Frits Jensen for sit arbejde i bestyrelsen og bød samtidig Jens Corneliussen velkommen.

Referant

Finn Nonbo